

Bestuursverslag 2023

Bestuursverslag PRO Dokkum – 2023

Bestuursnummer 42606

Vaststelling

Het bestuur van de Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland biedt u hierbij haar bestuursverslag en jaarrekening 2023 aan.

Deze rapportage is ingericht conform de bepalingen en richtlijnen uit het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving ('RJ-bundel'), alsmede het aparte hoofdstuk RJ 660 voor onderwijsinstellingen.

De rapportage bestaat uit een bestuursverslag en een jaarrekening, alsmede de bijbehorende overige gegevens. De betreffende onderdelen zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Dat houdt in dat de informatie opgenomen in de jaarrekening van toepassing is op het bestuursverslag en dat de informatie opgenomen in het bestuursverslag van toepassing is op de jaarrekening.

Dit bestuursverslag 2023 is op 18 juni 2024 vastgesteld door het bestuur van de Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland en is op 18 juni 2024 aangeboden aan de Medezeggenschapsraad van PRO Dokkum.

Dhr. Drs. G.J. Diever

Dagelijks bestuurder

Deze rapportage is vastgesteld d.d. 18 juni 2024 door de bestuursleden:

Dhr. F.G. Visser
voorzitter

Mevr. S.M. Ensel - Boonstra
lid

Mevr. K.J. van Westrhenen
lid

Dhr. Drs. G.J. Diever
dagelijks bestuurder

Inhoud

1. Voorwoord.....	6
2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	6
2.1 Treasurybeleid: Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten	6
2.2 sectorspecifiek.....	6
2.2.1 Verantwoording besteding extra middelen werkdrukverlaging.....	6
2.3 maatschappelijke thema's voortgezet onderwijs.....	7
2.3.1 Strategisch personeelsbeleid.....	7
2.3.2 Passend onderwijs.....	9
2.3.3 Allocatie van middelen	9
2.3.4 Toetsing en examinering.....	9
2.3.5 Nationaal Programma Onderwijs (NPO).....	10
2.3.6 Sociale Veiligheid	11
3. Visie en besturing	12
3.1 Visie	12
3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)	12
3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten.....	12
3.2 Besturing.....	13
3.2.1 juridische structuur	13
3.2.2 Interne organisatiestructuur.....	13
3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid.....	13
3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)	13
3.2.5 informatie over maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'.....	13
3.2.6 vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon aangesloten is... 13	
3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden.	14
3.3 Naleving branchecode.....	14
3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	14
3.3.2 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt.....	14
3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop	14
3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld	14
3.4 Verslag toezichthoudend orgaan (zie bijlage).....	15
3.5 Omgeving.....	15
3.5.1 Afhandeling van klachten	15
3.5.2 Ontwikkelingen op het gebied van internationalisering.....	15

3.5.3	verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering	15
3.5.4	verantwoording aan belanghebbenden zoals MR en gemeente.....	15
4.	Risicomanagement	15
4.1	Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.....	15
4.2	Risicoprofiel	16
5.	Bedrijfsvoering.....	16
5.1	Bedrijfsvoering.....	16
5.1.1	zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis.....	16
5.1.2	Toelichting op de belangrijkste personele ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t personeel.....	16
5.1.3	Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	16
5.1.4	vergoedingen en declaraties van alle leden van het college van bestuur	16
5.1.5	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende huisvesting.....	17
5.1.6	Financiële positie op balansdatum inclusief toelichting en gebruik	17
5.1.7	Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten	19
5.1.8	Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen.....	19
5.1.9	Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting.....	19
5.1.10	Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen.	19
5.1.11	Toelichting op kasstromen en financiering.....	19
5.1.12	Informatie over financiële instrumenten	19
5.1.13	In control statement.....	19
5.1.14	Toelichting op de belangrijkste ontwikkeling in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg	19
5.2	Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken.....	20
5.2.1	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	20
5.2.2	Onderwijsprestaties.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.2.3	Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken	21
5.2.4	Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	21
5.3	Duurzaamheid	21
6.	Toekomstige ontwikkelingen	23
6.1.1	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs.....	23
6.1.2	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek	23
6.1.3	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg	23
6.1.4	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel	23
6.1.5	Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting	23

6.1.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar 2022 en de toekomstige investeringen	23
6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid	23
6.2 Continuïteitsparagraaf	24
6.2.1A.1 Kengetallen.....	24
6.2.2A.2 Meerjarenbegroting	25
Rapportage toezichthoudend orgaan.....	29
1.Verantwoording wettelijke taken.....	29
2. Verantwoording op grond van de code goed bestuur.....	30
2.1 Inrichting toezichthoudend orgaan	30
2.2 (neven)functies toezichthoudend bestuurders en dagelijks bestuurders	30
2.3 Jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren	31
2.4 Proces controle door de accountant	31
2.5 Vermenging bestuurs- en toezichthoudende functie.....	31

1. Voorwoord

De stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland, PRO Dokkum, is sinds 26 september 2022 een zelfstandige stichting met één school waar 201 leerlingen praktijkonderwijs volgen. De school kreeg voor 2023 een formatie van 34,3 fte voor inzet personeel, heeft een eigen schoolgebouw met grote praktijklokalen en een ruim schoolplein.

De school bevindt zich op een campus samen met de vakschool van het Dockinga College en het ROC Firda Dokkum.

Sinds 26 september 2022 heeft de stichting weer een eigen bestuur, bestaand uit een bezoldigd dagelijks bestuurder en drie toezichthoudend bestuurders. Vanwege de omvang van de stichting is gekozen voor een one tier model

2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

2.1 Treasurybeleid: Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten

De stichting maakt geen gebruik van financiële derivaten om de financiële risico's die verbonden zijn aan activiteiten te beheersen. De stichting heeft in 2023 geen beleggingen. Er is geen sprake van langlopende financieringen met variabel rentende leningen.

2.2 sectorspecifiek

2.2.1 Verantwoording besteding extra middelen werkdrukverlaging

De gelden voor werkdrukvermindering bedroegen in 2023 ongeveer € 90.000 euro.

In het kader van de werkdrukvermindering zijn er afspraken gemaakt en maatregelen getroffen over de hoeveelheid vergaderingen en de wijze waarop de diverse vergaderingen zijn opgenomen in de jaaragenda. Verder zijn er afspraken gemaakt over de invulling van de roostervrije dagen, de IOP-besprekingen, workshops en de invulling van het mentoraat.

Netwerkbijeenkomsten

Alle scholen voor praktijkonderwijs in Fryslân organiseren in onderling overleg netwerkbijeenkomsten. Collega's worden gefaciliteerd om aan deze netwerkbijeenkomsten deel te nemen. Collega's die, om welke reden dan ook, niet kunnen deelnemen aan een netwerk worden in de gelegenheid gesteld om op de eigen locatie aan de eigen (vakinhoudelijke) ontwikkeling te werken.

Roostervrije dagen

Voorafgaand de zomervakantie zijn vier roostervrije dagen opgenomen in de jaaragenda.

Doel van deze vier roostervrije dagen is om eenieder in de gelegenheid te stellen om het schooljaar af te ronden en de nodige voorbereidingen te treffen voor het komend schooljaar.

Vergaderfrequentie

De diverse vergaderingen zijn volgens een vastgesteld aantal vergadermomenten en middels een vaste systematiek op een vast moment in de week in de jaaragenda opgenomen.

IOP-besprekingen

Tweemaal per jaar vinden de IOP-besprekingen plaats. Van de vier ingeroosterde vergaderingen is er tweemaal een verkort rooster opgenomen in de jaaragenda.

Workshops

Er is afgesproken het aantal workshops te reduceren; eenmaal per jaar vindt er een workshop plaats.

Mentoraat

De invulling van het mentoraat en de wijze waarop de mentoren de leerlingen toegewezen krijgen vindt plaats via een bepaalde verdeelsleutel. Deze zogenaamde verdeelsleutel en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het mentoraat zorgt ervoor dat er een juiste balans is tussen het aantal leerlingen en het aantal mentoren.

Daarnaast is het bij het mentoraat behorende huisbezoek aangepast: het jaarlijks huisbezoek is teruggebracht naar een tweejaarlijks huisbezoek, waarbij wel nadrukkelijk gemeld dat de school waarde hecht aan het blijven organiseren van de huisbezoeken.

2.3 maatschappelijke thema's voortgezet onderwijs

2.3.1 Strategisch personeelsbeleid

Eind 2023 heeft de stichting 34,3 fte aan personeel in dienst. Dit is inclusief tijdelijk personeel i.v.m. inzet NPO gelden.

Door SHRM koppelt een school de onderwijskundige doelen aan de professionele ontwikkeling van onderwijspersoneel en de ontwikkeling van de school als lerende organisatie. Het op een hoger plan brengen van het strategisch personeelsbeleid is ook voor PRO Dokkum van belang. Gelukkig kunnen we nog steeds voldoende personeel (OP en OOP) vinden. Mensen die zich verbonden voelen met de doelgroep leerlingen van het praktijkonderwijs.

Ook in 2023 heeft het kabinet extra middelen ter beschikking gesteld om SHRM te versterken. Het gaat om eenzelfde bedrag als in 2022 namelijk 93,90 per leerling, op 201 leerlingen (teldatum 1-10-2023). Bij elkaar zo'n 18.000 euro. De

extra middelen zijn ingezet om SHRM in het nieuwe schoolplan een goede plek te kunnen geven.

Werving en selectie

De bevoegdheden om les te geven in het praktijkonderwijs wijken af van het voortgezet onderwijs. Zo is het voor avo vakken gebruikelijk om leraren met een pabo bevoegdheid aan te stellen en zijn er voor de praktijkvakken, naast bevoegde leraren, instructeurs nodig om kleine groepen te kunnen begeleiden. Ook zijn er bij PRO Dokkum onderwijsassistenten met een mbo-opleiding voor ondersteuning avo vakken aangesteld.

Professionaliseringsactiviteiten

Er is actief ingezet op de professionalisering van de medewerkers. Hiertoe zijn in schooljaar 2023/2024 een drietal speerpunten ingezet:

- Het stimuleren, reflecteren en geven en ontvangen van feedback;
- Het ontwikkelen en uitvoeren van een inductieprogramma voor startende docenten;
- Het faciliteren en stimuleren van de onderlinge lesbezoeken, waarbij de zes rollen van de docent centraal staan.

Het stimuleren, reflecteren en geven en ontvangen van feedback.

Organisaties floreren bij hoe medewerkers reageren op elkaar. Een open cultuur waarbij inhoudelijke feedback kan worden gegeven biedt kansen tot leren en ontwikkelen.

Een lerende organisatie is een organisatie waar leren en leren van elkaar wordt aangemoedigd en gefaciliteerd. Daarbij behoort eerlijke, volwaardige en gelijkwaardige communicatie en een tolerante houding ten opzichte van het mogen maken van fouten.

We stimuleren leren, reflecteren en het geven en ontvangen van feedback. In 2023 heeft het gehele team, in samenwerking met het Samenwerkingsverband Fryslan -Noard hiertoe een drietal scholingsdagen gevolgd.

Het ontwikkelen en uitvoeren van een inductieprogramma voor startende docenten.

Alhoewel het PRO een reguliere vorm van voortgezet onderwijs is, is de doelgroep gebonden aan een aantal criteria. Mee door deze criteria is er sprake van een orthopedagogische begeleiding. Deze begeleiding vraagt specifieke competenties en vaardigheden van de medewerkers.

Door het lerarentekort in het algemeen in combinatie met de specifieke eisen die aan een docent praktijkonderwijs worden gesteld is een goede begeleiding vereist. Een goede begeleiding vergroot de kans dat startende docenten binnen het praktijkonderwijs behouden blijven voor deze schoolsoort.

Er zijn daarom richtlijnen opgesteld voor starters in de vorm van een handboek. Daar bovenop zijn de startende docenten, gedurende een periode van twee jaar, gekoppeld aan een ervaren buddy en vinden er onder de startende docenten intervisie momenten plaats.

Het faciliteren en stimuleren van de onderlinge lesbezoeken, waarbij de zes rollen van de docent centraal staan.

Vanwege de structuurbehoefte van de leerling die het Praktijkonderwijs bezoekt is het belangrijk dat docenten in hun handelen naar de leerling toe eenduidigheid betrachten. Dat geldt ook voor de wijze waarop de lessen zijn georganiseerd en de wijze waarop er lesgegeven wordt; een gemeenschappelijke 'taal' en aanpak ten behoeve van de leerling. Om dit te bewerkstelligen wordt er gewerkt vanuit de zes rollen van de leraar.

Het uitdragen van deze gemeenschappelijke taal is een proces welke continue aandacht vraagt. Dit doen we door de onderlinge lesbezoeken te faciliteren. Aanvullend op de onderlinge lesbezoeken vinden er binnen de faseteams intervisie momenten plaats. Centraal staan de hulpvragen die zich welmogelijk aandienen vanuit de onderlinge lesbezoeken.

2.3.2 Passend onderwijs

De stichting maakt deel uit van het samenwerkingsverband VO Fryslan Noard. Het samenwerkingsverband (SWV) verstrekt onderbouwd door de school toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) tot het praktijkonderwijs. Leerlingen zijn alleen met een TLV toelaatbaar tot de school. Werkwijze, criteria en begrenzing van de mogelijkheden van de school staan beschreven in het school ondersteuningsplan (SOP).

Het SWV heeft gekozen voor een combinatie van het schoolmodel en het expertisemodel. Dit betekent dat er jaarlijks een bedrag (in 2023 was het zo'n 28.000 euro) naar de stichting overgemaakt wordt om ondersteuning boven het niveau van basisondersteuning te verzorgen. De school maakt hiervoor een handelingsgericht ontwikkelingsperspectief (OPP), maatwerk voor de leerling bovenop het reguliere maatwerktraject dat beschreven staat in het individuele OPP, het IOP.

2.3.3 Allocatie van middelen

Bij allocatie van middelen gaat het om beleidsrijk begroten. Met de vereenvoudiging van de bekostiging is beleidsrijk begroten belangrijker dan ooit. Er is immers geen onderscheid meer tussen materiele en personele bekostiging en schommelingen in aantallen leerlingen moeten voor meerdere jaren in kaart gebracht worden om niet overvallen te worden door te veel of te weinig personeel, lokalen, leermiddelen etc.

De begroting 2023 is deels conform de uitgangspunten uitgevoerd. Voor wat betreft het personele deel van de bekostiging liepen de contracten gewoon door en werden uitbreidingen doorgevoerd. Materieel bleek het niet mogelijk om in 2023 alle investeringsplan uit te voeren. In de nieuwe begroting 2024 worden ze weer opgevoerd.

2.3.4 Toetsing en examinering

Het onderwijs aan de school is gericht op leerlingen die niet in staat zijn een vmbo diploma te behalen, het onderwijs is praktijkgericht. De school heeft geen programma van toetsing en afsluiting (PTA). Wel krijgen leerlingen de gelegenheid om certificaten te behalen (voor de resultaten

zie de schoolgids) en ontvangen de leerlingen aan het einde van hun schoolloopbaan het landelijk erkende diploma praktijkonderwijs.

2.3.5 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Uit de toegekende NPO gelden heeft de stichting voor 2023 het bedrag van 229.201 euro in de begroting opgenomen.

Het bedrag is besteed aan:

Interventies C - gericht op de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen

Interventies E - gericht op (extra) inzet van personeel en ondersteuning

Interventies F - gericht op faciliteiten en randvoorwaarden

Middels de inzet van bovengenoemde interventies werkt de school aan de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van haar leerlingen en het inhalen van vertraging als gevolg van de corona epidemie.

In 2022 zijn de ingezette interventies geëvalueerd binnen de diverse teams. Dit heeft erin geresulteerd dat de gekozen interventies voor schooljaar 2023-2024 onveranderd zijn ingezet.

De middelen zijn als volgt besteed:

E - Inzet van onderwijsassistenten 2,25 fte - meer tijd en gelegenheid om in kleine(re) groepen te werken aan de cognitieve- en praktische ontwikkeling. Daarnaast is door de inzet van onderwijsassistenten tijd beschikbaar voor de mentoren om extra aandacht te kunnen besteden aan het sociaal-emotioneel welbevinden van de leerling vanuit het mentoraat.

C - Inzet psychologisch medewerker 0,1 fte - door de inzet van een psychologisch medewerker wordt er, middels het afnemen van tests, gekeken op welke domeinen van het sociaal-emotioneel functioneren of op welke gebieden van de executieve functies de leerling extra ondersteuning behoeft. De resultaten van de afgenomen tests geeft de mentor de nodige inzichten ten aanzien van een vervolgtraject.

C - Inzet School Maatschappelijk Werk 0,2 fte - de hulp en ondersteuning vanuit het schoolmaatschappelijk werk richt zich op leerlingen en ouders én op onderwijspersoneel. De schoolmaatschappelijk werker is daarmee de verbinding tussen onderwijs en zorg. Uitgangspunt is problemen bij leerlingen en ouders in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren. Het SMW richt zich op de volgende gebieden: het vergroten van de weerbaarheid van de leerlingen, omgaan met vervelende gebeurtenissen, hoe om te gaan met (verschillende) emoties en het vergroten van sociale vaardigheden.

F - Daarnaast zijn er ook in het jaar 2023 voor de diverse fasen tal van **extra excursies en culturele- en sportactiviteiten** georganiseerd welke ten doel

hebben gehad het bevorderen van het sociaal- emotioneel welbevinden van de leerlingen en het sturen op de sociale binding.

Een stimulerende leeromgeving is van belang om leerlingen tot ontwikkeling te laten komen. Onder een stimulerende leeromgeving hoort niet alleen prikkelend lesmateriaal, maar ook een positieve en stimulerende uitstraling van het schoolgebouw waar leerlingen zich prettig en thuis voelen. Daarom is er in 2022 een start gemaakt met een plan welke tot doel heeft de leerlingkantine een uitstraling te geven waar de leerlingen zich prettig en thuis voelen. De uiteindelijke concretisering van dit plan heeft in het eerste kwartaal van 2023 plaats gevonden.

Ook is er gestart met het maken van een plan voor de leerlingen van de onderbouw. Het gaat hierbij om het creëren van een lees- en ontspanningshoek, waar de leerlingen van de onderbouw zich in alle rust even terug kunnen trekken. De concretisering van dit plan heeft ook in 2023 plaats gevonden.

2.3.6 Sociale Veiligheid

ProZO! is het kwaliteitszorgsysteem van, voor en door het praktijkonderwijs. Met het systeem kan de school de voor haar belangrijke doelgroepen monitoren en zien hoe tevreden men is over de school en waar verbeterpunten liggen. Voor leerlingen, ouders, personeel, stagebedrijven en partnerorganisaties zijn aparte vragenlijsten ontwikkeld. De school kan zijn resultaten intern vergelijken (bv. tussen klassen) én met de resultaten van collega-scholen in het land.

In 2023 is wederom de ProZO! Schoolrapportages voor Leerlingen (Sociale veiligheid) afgenomen.

In onderstaande overzicht zijn de behalade resultaten weergegeven. De gehanteerde normwaarden zijn:

- < 3: oranje
- 3 – 3.5: geel
- > 3.5: groen

ProZO! Schoolrapportage (Leerlingen sociale veiligheid)	2022-2023		2023-2024	
	Land	PRO	Land	PRO
Voel je je veilig op school? (beleving fysieke en sociale veiligheid)	3.13	3.15	3.11	2.91
Is het veilig op school? (aantasting fysieke en sociale veiligheid)	3.83	3.74	3.83	3.69
Vind je het fijn op school? (welbevinden)	2.98	2.92	2.95	2.72
Wat doen de leraren voor mij? (veiligheidsbeleid)	3.00	2.92	2.98	2.77
Gemiddelde score	3.22	3.18	3.21	3.00

Ten opzichte van de afname in 2022 laat de school in de afname van 2023 een lagere score zien. Hierin volgt de school de landelijke benchmark, alhoewel de landelijke benchmark over de gehele linie enkele tienden hoger scoort. Er heeft

zowel op schoolniveau als op regionaal niveau (binnen het directie-overleg van Praktijkonderwijs Friesland) overleg plaats gevonden over de uitkomsten en de aanbevelingen/verbeterpunten worden daaruit meegenomen.

De aanbevelingen hebben betrekking op het verbeteren van de randvoorwaarden en op ons eigen handelen.

Verbeterpunten die betrekking hebben op de randvoorwaarden:

- Aanpassingen plegen ten aanzien van het invulmoment; tijdens het mentormoment met, waarbij een beroep wordt gedaan op de vertrouwensband.
- Inhoudelijk de leerling beter begeleiden bij het invullen zonder te sturen.
- De enquête later in het jaar plannen.

Verbeterpunten die betrekking hebben op het eigen handelen:

- Wij zijn meer zichtbaar bij de leerlingen door meer 'leuke' activiteiten te organiseren.
- Wij zetten ons, naast de inzet van het persoonlijk mentoraat, meer in op de groepsdynamiek.
- We voeren frequenter mentorgesprekken waarbij niet alleen incidenten aan de orde komen, maar waar met name ook oog is voor positieve zaken.
- Wij koppelen de lesinhoud meer aan de praktijk door bedrijfsbezoeken te organiseren en professionals uit te nodigen.
- Wij zorgen voor goede lessen waarin we de rollen van de docent duidelijk laten zien.
- We bieden ruimte aan klassikale gesprekken, waarbij er ruimte is om op actuele thema's in te spelen.

3. Visie en besturing

3.1 Visie

3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

De visie van de zelfstandige stichting is om een school voor praktijkonderwijs in stand te houden voor leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring praktijkonderwijs en woonachtig in Noord-Oost Friesland. Doel van het praktijkonderwijs is dat jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen tot een jong volwassene, die zelfredzaam is op het gebied van wonen en vrije tijd en actief is in de samenleving en een plek op de arbeidsmarkt heeft weten te verwerven. De school gaat uit van de individuele mogelijkheden en talenten van elke leerling. De school wil maatwerk leveren voor alle leerlingen en aansluiten bij persoonlijke talenten en ambities van de leerling.

3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten

Het gaat om leerlingen die niet in staat zijn om een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt te halen en die wel door veel praktisch onderwijs een plek op de arbeidsmarkt kunnen verwerven. Het uitstroomperspectief is arbeid. Het motto van de school is dan ook "werk maken van werk".

3.2 Besturing

3.2.1 juridische structuur

De juridische structuur is een stichting. Het dagelijks bestuur is in handen van een bezoldigd bestuurder voor 0,3 fte. Er is een toezichthoudend bestuur geformeerd (one tier).

3.2.2 Interne organisatiestructuur

In november 2022 is een herzien managementstatuut door het bevoegd gezag geaccordeerd met instemming van de MR. In het managementstatuut is geregeld wat de taken en verantwoordelijkheden van de dagelijks bestuurder, de directeur en de fase-coördinatoren zijn.

3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Afgelopen jaar was het beleid gericht op stabiliteit en verdieping. In overleg met de medezeggenschap is een aantal belangrijke thema's geprioriteerd voor de stichting namelijk de risicoanalyse en het generatie pact. Om de uitstroom van personeel en de instroom van nieuw personeel goed te laten matchen met de beschikbare middelen is dit in gang gezet.

3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)

De overheid heeft in krimpgebieden, zoals Noord-Oost Friesland, sterk ingezet op het stimuleren van fusie. Het beleid van de overheid is voor praktijkonderwijs eveneens sterk gericht op fusie en er is zelfs een beleid gericht op vereenvoudiging van de procedure voor te fuseren scholen voor praktijkonderwijs.

Het onderwijsstelsel is in Nederland gericht op zelfstandige schoolbesturen met een hoge mate van eigen verantwoordelijkheid en daartegenover vraagt de overheid om uitgebreide verantwoording van de bekostiging en waarborg voor de kwaliteit van het onderwijs. Van een schoolbestuur met één school vraagt de overheid evenveel inspanning als aan een groot schoolbestuur.

De opheffingsnorm voor praktijkonderwijs ligt momenteel op 70 leerlingen.

3.2.5 informatie over maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'

De maatschappelijke impact van het praktijkonderwijs is groot. Het gaat om leerlingen die met veel begeleiding en individuele aandacht de stap van kind naar jong volwassene gaan maken. Goed praktijkonderwijs betekent voor hen een stap op de arbeidsmarkt en een goede basis voor een zelfstandig leven als volwassene. De school kent vrijwel geen uitval van leerlingen en zorgt daarmee voor een goede basis voor leerlingen in het noordoosten van Friesland.

3.2.6 vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon aangesloten is

De stichting maakt deel uit van de coöperatie Fricolore waarin alle stichtingen voor christelijk voortgezet onderwijs in Friesland verenigd zijn. In 2023 is het voorstel om een bestuurlijke fusie te onderzoeken met de coöperatie Pompeblêd

waarin alle stichtingen voor openbaar voortgezet onderwijs in Friesland in vertegenwoordigd zijn.

Regionaal participeert het bestuur in het bestuurlijk overleg over de krimp in Noord-Oost Friesland. In 2023 is deze samenwerking bekrachtigd in het ambitiedocument.

Het samenwerkingsverband VO Fryslan-Noard (VO-2101)

De dagelijks bestuurder van de stichting is lid van het toezichthoudend bestuur van het samenwerkingsverband. De dagelijks bestuurder staat geregistreerd bij de kamer van koophandel en er wordt geen vergoeding voor de werkzaamheden uitgekeerd. De directeur maakt deel uit van het schoolleidersoverleg en de zorgcoördinator neemt deel aan het coördinatorenoverleg. Een personeelslid zit in de ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband.

3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden.

De stichting ontvangt jaarlijks een bedrag van ongeveer 14.000 euro van het samenwerkingsverband en aan het einde van het jaar wordt het overschot verrekend. Over 2023 is door het samenwerkingsverband ongeveer 32.000 euro overgemaakt. De middelen zijn besteed aan extra ondersteuning van leerlingen door het zorgteam van de school.

3.3 Naleving branchecode

3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

De stichting heeft een one tier model, met een dagelijks bestuurder en drie toezichthoudend bestuurders.

3.3.2 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt

Het bevoegd gezag gaat uit van de code Goed Onderwijsbestuur VO van de VO raad.

De code is bedoeld om bewustwording van, kritische reflectie door en waarde gedreven handelen van het bestuur en intern toezicht te stimuleren. Wij volgen het hoofdthema 'het creëren en zichtbaar maken van publieke waarden' en dit doen we door regionale samenwerking, participatie in het samenwerkingsverband VO en door een goede rolverdeling tussen dagelijks bestuurder en intern toezichthouders. Rolvastheid was ook in 2023 het leidend principe voor het bevoegd gezag.

3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop

Er is niet afgeweken van de code Goed Onderwijsbestuur van de VO raad

3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld

De dagelijks bestuurder rapporteert iedere vier maanden aan het toezichthoudend bestuur over de financiën en begroting, personele ontwikkelingen, resultaten en kwaliteit van het onderwijs.

Het managementteam verantwoordt zich conform het managementstatuut tweemaal per jaar aan de dagelijks bestuurder, in februari en september, over de uitvoering van het onderwijs, de personele formatie en de uitgaves in het kader van het toegewezen budget.

3.4 Verslag toezichthoudend orgaan (zie bijlage)

3.5 Omgeving

3.5.1 Afhandeling van klachten

Er zijn geen klachten ontvangen

3.5.2 Ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

De school heeft geen beleid op het gebied van internationalisering. Wel maken leerlingen in de bovenbouw onder schooltijd een reis naar het buitenland.

3.5.3 verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

Naast de buitenlandreis gaat er een verkenning plaatsvinden om in het kader van de stedenband Dokkum-Fulda (Duitsland) een band aan te gaan met een school voor praktijkonderwijs in Fulda.

3.5.4 verantwoording aan belanghebbenden zoals MR en gemeente

De MR heeft naast het MR reglement ook een huishoudelijk reglement vastgesteld waarin meer praktische en uitvoeringszaken opgenomen zijn. Zo wordt bijvoorbeeld omschreven welke functies er zijn binnen de MR en hoe het rooster van aftreden er uitziet.

De dagelijks bestuurder overlegt samen met de directeur vijfmaal per jaar met de MR. Het toezichthoudend bestuur tweemaal per jaar.

De directeur van de school neemt deel aan het overleg over de regionale educatieve agenda (REA).

4. Risicomanagement

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Kasstromen, financiering en financiële instrumenten

De belangrijkste financiële risico's waaraan de stichting onderhevig is, zijn het liquiditeitsrisico en het kredietrisico. Het beleid is gericht op het minimaliseren van risico's ten aanzien van vermogens- en renteresultaten bijvoorbeeld ten aanzien van renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's. Het beleid is mede gericht op optimalisering van renteopbrengsten en optimalisering van het kasbeheer.

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

De overige kortlopende vorderingen en schulden zijn niet rentedragend of het rente-effect is van verwaarloosbare betekenis. De instelling loopt hierdoor een beperkt renterisico over de vorderingen en schulden.

4.2 Risicoprofiel

In 2023 heeft het bestuur besloten om het risicoprofiel te herijken. Vanwege het bovenmatig vermogen wil het bestuur zicht hebben wat het weerstandsvermogen is en hoe de "bovenmatige" middelen gefundeerd besteed kunnen worden aan onderwijs, personeel en andere zaken. De verwachting is dat in april 2024 een nieuw risicoprofiel overlegd kan worden

5. Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering

5.1.1 zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis

In 2023 is de staf uitgebreid met onder andere een kwaliteitsmedewerker en kreeg het managementteam meer uren voor de uitoefening van haar taken. Belangrijkste reden van deze uitbreiding was het wegvallen van het bestuursbureau van de personele unie waardoor een administratiebureau (OBM) en de bovenstaande uitbreiding noodzakelijk bleek.

5.1.2 Toelichting op de belangrijkste personele ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t personeel

In 2023 zijn uit de NPO gelden de aanstellingen van de onderwijsassistenten gecontinueerd voor extra tijd voor ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling en maatschappelijke ondersteuning.

5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Er zijn in 2023 geen uitkeringen na ontslag geweest.

5.1.4 vergoedingen en declaraties van alle leden van het college van bestuur

De WNT is van toepassing op de stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs NO Friesland. Het voor de stichting van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum is 132.000 euro.

Gegevens 2023

Dagelijks bestuurders	C.W.J. Broeren	G.J. Diever
Aanvang en einde	1-1-23 – 1-8-23	1-8-23 – 1-8-27
Dienstbetrekking	interim	bezoldigd
Bezoldiging		
Bezoldigingsmaximum stichting 1,0 fte	132.000	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief WNT		

Toezichhoudend bestuurders

Mw. K. van Westrhenen	8.086
Mw. M. Ensel-Boonstra	8.086
Hr. F. Visser	12.129
Totaal	28.302

5.1.5 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende huisvesting

De huisvestingsratio geeft een indicator van de huisvestingslasten in relatie tot de totale lasten van de gehele instelling. De Stichting voldoet aan de norm, de signaleringswaarde.

5.1.6 Financiële positie op balansdatum inclusief toelichting en gebruik van de nieuwe signaleringswaarde 'Normatief publiek eigen vermogen'

Kengetal	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Signalering
Solvabiliteit 2	89,8%	89,3%	88,3%	87,9%	88,1%	88,0%	87,4%	Ondergrens <30%
Weerstandvermogen	97,5%	92,3%	86,9%	80,6%	78,2%	77,2%	74,9%	Ondergrens: <5%
Liquiditeit: Current Ratio	7,36	6,82	5,23	5,15	5,51	5,69	5,49	Ondergrens: <0,75
Rentabiliteit	2%	-1%	-9%	-6%	-1%	-2%	-6%	Afhankelijk van de financiële positie
Reservespositie (o.b.v. signaleringswaarde OCW)	2,17	1,96	1,47	1,37	1,36	1,35	1,26	Bovengrens: >1

De ratio's blijven binnen de gestelde grenzen. Gelet op de meerjarenbegroting, geplande investeringen is de verwachting dat de vereniging ruim binnen de grenswaarden van de ratio's zal blijven en financieel gezond zal blijven.

Signaleringswaarde voor bovenmatig publiek eigen vermogen

Het kengetal signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen is voor het eerst in 2020 geïntroduceerd. Bij een waarde boven de signaleringsgrens 1 kan sprake

zijn van bovenmatig eigen vermogen. Onderwijsinstellingen met een signaleringswaarde van meer dan 1 kunnen als "rijk" beschouwd worden.

De signaleringswaarde is geen harde norm, maar een startpunt voor een gesprek voor het Ministerie van OCW.

De signaleringswaarde van het Bovenmatig Eigen Vermogen is voor de Stichting PRO Dokkum boven de norm.

Publiek eigen vermogen	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Normatief publiek vermogen						
Aanschafwaarde publieke gebouwen (na factor)	977.535	1.242.648	1.242.648	1.242.648	1.242.648	1.242.648
Overige publieke activa	234.999	280.598	252.619	226.305	203.468	183.676
Totale publieke baten (na factor)	346.170	338.398	338.438	341.553	339.951	331.368
Totaal normatief eigen vermogen	1.558.704	1.861.644	1.833.705	1.810.506	1.786.067	1.757.692
Feitelijk publiek vermogen						
Totaal eigen vermogen	3.409.058	3.093.079	2.870.768	2.827.497	2.771.817	2.577.277
Privaat eigen vermogen	357.411	357.411	357.411	357.411	357.411	357.411
Totaal feitelijk publiek vermogen	3.051.647	2.735.668	2.513.357	2.470.086	2.414.406	2.219.866
Mogelijk bovenmatig publiek vermogen	1.492.943	874.024	679.652	659.580	628.339	462.174

Verantwoording financiële reserve

PRO Dokkum is een zelfstandige school voor praktijkonderwijs. Als zelfstandige school is PRO Dokkum met 201 leerlingen in verhouding tot het overige reguliere voortgezet onderwijs een kleine school.

Kleinere scholen hebben met een aantal uitdagingen te maken:

- Kleinere scholen zijn relatief duur; gemiddeld zijn de kosten per leerling op een kleinere school hoger dan grote(re) scholen.
- Voor kleine scholen is het lastiger de continuïteit te borgen; door de kleinere personele bezetting zijn kleine scholen kwetsbaar voor incidenten zoals uitval van medewerkers.
- De financiële situatie van kleinere scholen is kwetsbaar; bij krimp dalen de opbrengsten van kleine scholen sneller dan de kosten, waardoor tekorten ontstaan.

Samenvattend loopt een kleine school voor VO meer risico's dan grote scholen. De risico's als gevolg van demografische krimp versterken deze motivatie.

Om de hierboven benoemde risico's te dempen c.q. op te vangen heeft PRO Dokkum op grond van bovenstaande argumenten bewust gekozen voor een grotere financiële reserve.

Afbouw bovenmatig eigen vermogen

Om het bovenmatig eigen vermogen af te bouwen is afgesproken dat de risico analyse opnieuw wordt uitgevoerd om te bepalen welk buffervermogen de stichting minimaal moet hebben om risico's af te kunnen wenden. Daarna kan bepaald worden welk vermogen gerubriceerd kan worden voor onderwijs, personeel en materieel.

5.1.7 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

5.1.8 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

5.1.9 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting

5.1.10 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen.

5.1.11 Toelichting op kasstromen en financiering

Kasstroom	2024	2025	2026	2027	2028
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Kasstroom uit bedrijfsoperaties					
- Resultaat voor financiële baten en lasten	- € 390.979	- € 297.311	- € 118.271	- € 130.680	- € 269.540
- Aanpassingen voor					
- - afschrijvingen	€ 129.506	€ 125.930	€ 118.830	€ 101.955	€ 84.263
- - mutaties voorzieningen	€ 18.501	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500
- - overige mutaties EV	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Veranderingen in vlottende middelen					
- - vorderingen	€ 52.051	€ 15.661	€ 823	- € 757	€ 752
- - kortlopende schulden	€ 6.437	- € 11.149	- € 12.908	- € 2.419	- € 1.867
Ontvangen interest	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Betaalde interest	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Buitengewoon resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	- € 109.484	- € 73.369	€ 81.974	€ 61.599	- € 92.892
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
(Des)investerings immateriële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
(Des)investerings materiële vaste activa	- € 493.000	€ -	€ -	€ -	€ -
(Des)investerings financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- € 493.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Mutatie liquide middelen					
Beginstand liquide middelen	€2.855.966	€2.253.482	€2.180.113	€2.262.087	€2.323.686
Mutaties liquide middelen	- € 602.484	- € 73.369	€ 81.974	€ 61.599	- € 92.892
Eindstand liquide middelen	€2.253.482	€2.180.113	€2.262.087	€2.323.686	€2.230.794

5.1.12 Informatie over financiële instrumenten

Er zijn in 2023 geen financiële instrumenten ingezet.

5.1.13 In control statement

In 2023 is geen nieuw control statement gemaakt.

5.1.14 Toelichting op de belangrijkste ontwikkeling in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

De interne en externe kwaliteitszorg is het hart van de school. In 2023 is gewerkt aan het verbeteren van de cyclus kwaliteitszorg. Dit moet leiden tot een totaal beleidsdocument waarin aangegeven staat hoe dat geregeld is en welke verantwoordelijkheden daarbij horen. Er zijn veranderingen ingezet zoals de keuze om te werken met Presentis. Dit is een nieuw leerling begeleidingssysteem.

5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Onderwijsprestaties

In onderstaande paragraaf zijn aan de hand van de zg. Uitstroommonitor de prestaties van de school weergegeven.

De Uitstroommonitor geeft inzicht in de wijze waarop hoeveel leerlingen bestendig zijn uitgestroomd. Daarnaast geeft de Uitstroommonitor inzicht in de uitstroombestemming.

Uitstroommonitor 2022/2023 (peildatum 31 oktober 2023)

Percentage plaatsing/bestendige uitstroom

PRO Dokkum laat over de afgelopen drie jaren de volgende bestendige uitstroom percentages zien:

2020/2021: 100,0 %

2021/2022: 100,0 %

2022/2023: 97,5 %

PRO Dokkum slaagt erin met een percentage van >90% haar leerlingen succesvol te plaatsen naar een reguliere of gesubsidieerde plek op de arbeidsmarkt of een vervolgscholingstraject.

De schoolverlaters zijn in 2023 als volgt uitgestroomd:

Uitstroombestemming 2023	%
Arbeid	35
Beschut werk	0
Arbeid & leren	4
Leren	37
Andere school voor PrO	4
VMBO	4
VSO	7
Verhuizing naar buitenland	0
Dagbesteding	0
Geen werk of school	4
Onbekend	0
Toeleidings/trainingstraject	4

De PRO-loopbaan van de leerling vóór uitstroom laat het volgende beeld zien:

De leerling volgde aaneengesloten praktijkonderwijs op onze school: 80 %

De leerling stroomde in vanuit een andere school voor praktijkonderwijs: 2%

De leerling was een zij-instromer vanuit het VMBO/VSO: 7 %

De leerling was een anderstalige/ ISK-leerling: 9 %

Anders: 2 %

Tijdens de verblijfsduur op PRO heeft 24 % van de leerlingen een entree-opleiding gevolgd en behaald. Hiervan volgde 18 % de richting Logistiek en 82 % de richting Dienstverlening & Zorg.

Naast het behalen van een entree-diploma hebben van de uitgestroomde leerlingen 80 % een (branche)certificaat behaald met civiele waarde.

5.2.3 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

De wijze waarop het onderwijs is ingericht zorgt ervoor dat er structureel aandacht is voor het planmatig werken aan de ontwikkeling van de leerling en het werken aan de leerachterstanden.

Hier wordt op een drietal niveaus uitvoering aan gegeven: de begeleiding van de leerling, de lesprogramma's en het monitoren.

Iedere leerling heeft niet hetzelfde leerniveau, tempo of beklijft de lesstof op dezelfde manier. Vanuit dit gegeven is een adaptief lesstofaanbod van belang. Het uitgangspunt is dat de leerling meer intrinsiek gemotiveerd is en dat hij/zij effectiever leert indien de lesstof afgestemd is op het juiste niveau, interesse en uitstroomniveau.

Het lesprogramma binnen de school, met name de avo vakken, zijn adaptief van aard, waardoor er planmatig gewerkt kan worden aan de ontwikkeling en de leerachterstanden van de leerling.

5.2.4 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Om te kunnen worden toegelaten tot het praktijkonderwijs heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. De TLV wordt afgegeven afhankelijk van IQ en de leerachterstand opgelopen in het basisonderwijs.

De toegang tot het praktijkonderwijs is in leerjaar 1 beperkt tot leerlingen met een TLV afgegeven door het samenwerkingsverband. In de hogere leerjaren kunnen leerlingen die vastlopen in vmbo-basisberoepsgericht de overstap maken naar het praktijkonderwijs. Vaak is dan aan het einde van de basisschool al een gemengd advies basis/pro gegeven. Alle leerlingen die in de hogere leerjaren instromen krijgen een uitgebreide intakeprocedure om te kunnen beoordelen of de leerling perspectief heeft in het praktijkonderwijs of wellicht toch aangewezen is op speciaal onderwijs.

5.3 Duurzaamheid

In 2023 is een aantal grote items in gang gezet die moeten leiden tot duurzaamheid. Met name op het gebied van kwaliteitszorg, de risicoanalyse en duurzame inzetbaarheid van personeel wordt geïnvesteerd. Wat kwaliteitszorg betreft probeert het team het instrument Presentis uit waarin aandacht is voor ontwikkeling, implementatie en borging van verbetertrajecten en het monitoren van de ontwikkelingen bij leerlingen. De risicoanalyse is van belang om gefundeerde uitgaven te kunnen doen zodat enerzijds de het bovenmatig vermogen afneemt en anderzijds personeel duurzaam ingezet kunnen blijven

worden (bijvoorbeeld generatie pact). Bovendien kan qua materieel het gebouw verduurzaamd worden.

6. Toekomstige ontwikkelingen

Inleiding

Er is een begroting gemaakt voor 2024-2028. Er wordt geprobeerd om zoveel mogelijk

6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

Naast de Rijksbekostiging gebruikt men ESF subsidies, provinciale subsidies (o.a. Friese taal) en aanvullende subsidies van het rijk. Er komt opnieuw een aanvraag voor de subsidie basisvaardigheden (vorig jaar afgewezen). De resterende NPO gelden zijn in 2023 optimaal ingezet.

6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

De school is te klein om zelf onderzoek te initiëren. De school participeert in alle onderzoeken die in het belang van het praktijkonderwijs uitgezet worden

6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg

Het INK model wordt als kapstok gebruikt voor de kwaliteitszorg. Om het model ook in een goed digitaal model te krijgen wordt gezocht naar een passend instrument.

6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel

In 2024 gaat een analyse plaatsvinden van het huidige personeelsbestand in relatie tot het gewenste plaatje. Hierbij wordt rekening gehouden met het bovenmatig eigen vermogen en de doelmatige besteding van de middelen.

6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting

Voor het gebouw is een nieuw meerjaarlijks onderhoudsplan (MOP) gemaakt.

6.1.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar 2023 en de toekomstige investeringen

In 2023 zijn een aantal investering geweest op het gebied van apparatuur. Voor 2024 is weer een stevig investeringspakket begroot. De renovatie van de gevels is daar een belangrijke in. Verder is de renovatie van het praktijkmagazijn en de kantine meegenomen. Voor wat betreft ICT gaat het om computers vervangen en flexibele werkplekken maken. Ook zullen er nog een aantal zaken in de inventaris vernieuwd worden (zoals de ovens). Bij de investeringen zal duurzaamheid in toenemende mate aandacht krijgen.

6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

In 2024 komen er investeringen in LED verlichting, koken op inductie i.p.v. gas en er wordt een berekening gemaakt of het dak zonnepanelen kan dragen.

6.2 Continuïteitsparagraaf

6.2.1A.1 Kengetallen

Personeel

Aantal FTE	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bestuur/ management	1,10	1,31	1,31	1,31	1,31	1,31
Onderwijzend personeel	22,31	24,32	23,37	22,61	22,56	22,56
Ondersteunend personeel (inclusief onderwijsassistenten)	8,45	9,29	9,29	8,71	8,71	8,71
Totaal	31,86	34,92	33,97	32,63	32,58	32,58

Leerlingen

Overzicht leerlingen per leerjaar .

De verdelingen over de fasen en leerjaren is in onderstaand schema per groep weergegeven. Ook is per fase en leerjaar de verhouding jongen/meisje aangegeven. Totaal 10 groepen en 70 leerlingen in de uitstroomfase 3.

Fase	Leerjaar	Jongen	Meisje	Totaal aantal ln
1	1	9	4	13
	1	9	5	14
	1	9	4	13
	2	7	5	12
	2	8	4	12
		42	22	64
2	3	10	4	14
	3	9	5	14
	4	8	5	13
	4	8	5	13
	4	8	5	13
		43	24	67
3	5/6	44	27	70
		37	30	70
Totaal		129	72	201

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Aantal leerlingen	201	203	203	201	192	192

Toelichting op leerlingenaantallen en personele bezetting:

De leerlingen worden bediend door 34,3 fte personeel in 2023. Hierbij is optimaal aandacht voor de werkdruk. PRO Dokkum kan de bezetting in deze periode van krapte nog altijd goed rondkrijgen.

6.2.2A.2 Meerjarenbegroting

Toelichting op de meerjarenbegroting 2024

Het aantal leerlingen gaat zich rond de 200 stabiliseren en kan de komende jaren fluctueren. Dit is afhankelijk van ontwikkelingen binnen het passend onderwijs zoals het besturen van het samenwerkingsverband zich als ambitie hebben gesteld: meer leerlingen opvangen binnen het vmbo en havo/vwo. Een nauwkeurige berekening en risico-analyse is de komende jaren nodig. Hierbij kan de inzet van het bovenmatig vermogen een rol spelen om de kwaliteit van het onderwijs te behouden.

Bovenal is beleidsrijk begroten ten aanzien van de inhoudelijke plannen nog een flinke uitdaging maar met het schoolplan en een nieuw risicoprofiel krijgt PRO Dokkum meer instrumentarium in handen om gefundeerde keuzes te kunnen maken binnen de begroting.

Balans

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
ACTIVA							
VASTE ACTIVA							
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	991.458	1.075.887	1.439.381	1.313.451	1.194.621	1.092.666	1.008.403
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	991.458	1.075.887	1.439.381	1.313.451	1.194.621	1.092.666	1.008.403
VLOTTENDE ACTIVA							
Voorraden	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	126.012	85.532	33.481	17.820	16.997	17.754	17.002
Effecten	0	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	2.900.985	2.855.966	2.253.482	2.180.113	2.262.087	2.323.686	2.230.794
Totaal vlottende activa	3.026.997	2.941.498	2.286.963	2.197.933	2.279.084	2.341.440	2.247.796
TOTAAL ACTIVA	4.018.455	4.017.385	3.726.344	3.511.384	3.473.705	3.434.106	3.256.199
PASSIVA							
EIGEN VERMOGEN							
Algemene reserve	2.530.591	2.512.574	2.196.595	1.974.284	1.931.013	1.875.333	1.680.793
Bestemmingsreserve publiek	536.974	539.074	539.074	539.074	539.074	539.074	539.074
Bestemmingsreserve privaat	361.911	357.411	357.411	357.411	357.411	357.411	357.411
Overige reserves en fondsen	0	0	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	3.429.476	3.409.059	3.093.080	2.870.769	2.827.498	2.771.818	2.577.278
VOORZIENINGEN	177.955	177.124	195.625	214.125	232.625	251.125	269.625
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0	0	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	411.024	431.202	437.639	426.490	413.582	411.163	409.296
TOTAAL PASSIVA	4.018.455	4.017.385	3.726.344	3.511.384	3.473.705	3.434.106	3.256.199

Belangrijkste mutaties in de balansposten 2023 ten opzichte van 2022

De materiele vaste activa zijn toegenomen doordat er in 2023 meer is geïnvesteerd.

Belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbalans

Als gevolg van het negatieve resultaat de komende jaren zullen het eigen vermogen en de liquide middelen dalen. Er staan de komende jaren investeringen gepland maar de school heeft voldoende liquide middelen om de geplande activiteiten te financieren uit eigen middelen.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Vershil 2023 t.o.v. begroting	Vershil 2023 t.o.v. 2022
BATEN										
Rijksbijdragen	3.418.426	3.612.475	3.150.291	3.494.322	3.490.514	3.549.437	3.517.136	3.371.791	462.184	194.049
Overige overheidsbijdragen en subsidies	71.979	48.920	162.722	49.880	49.880	49.880	49.880	49.880	-113.802	-23.059
Overige baten	27.664	30.715	19.025	17.025	21.525	17.525	21.525	17.525	11.690	3.051
TOTAAL BATEN	3.518.069	3.692.110	3.332.038	3.561.227	3.561.919	3.616.842	3.588.541	3.439.196	360.072	174.041
LASTEN										
Personeelslasten	2.689.556	3.046.634	2.782.093	3.303.775	3.209.875	3.092.358	3.093.841	3.100.548	264.541	357.078
Afschrijvingen	141.794	132.666	197.810	129.506	125.930	118.830	101.955	84.263	-65.144	-9.128
Huisvestingslasten	164.318	177.178	156.675	175.425	175.425	175.425	175.425	175.425	20.503	12.860
Overige lasten	463.000	438.109	355.438	343.500	348.000	348.500	348.000	348.500	82.671	-24.891
TOTAAL LASTEN	3.458.668	3.794.587	3.492.016	3.952.206	3.859.230	3.735.113	3.719.221	3.708.736	302.571	335.919
SALDO										
Saldo baten en lasten	59.401	-102.477	-159.978	-390.979	-297.311	-118.271	-130.680	-269.540	57.501	-161.878
Saldo financiële baten en lasten	5.886	82.058	0	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	82.058	76.172
TOTAAL RESULTAAT	65.287	-20.419	-159.978	-315.979	-222.311	-43.271	-55.680	-194.540	139.559	-85.706

Belangrijkste verschillen tussen het resultaat in 2023 en de begroting

De totale baten zijn € 360.072 hoger dan begroot.

Dit betreft de rijksbijdragen die hoger zijn dan begroot door de normaanpassingen die ten tijde van het opstellen van de begroting niet bekend waren.

De overige overheidsbijdragen en –subsidies liggen lager dan begroot. Dit betreft lager ontvangsten inzake de ESF-subsidie. Wel zijn er baten ontvangen van het Jeugdeducatiefonds inzake schoolmaaltijden die niet zijn begroot.

De overige baten liggen in hoger dan begroot inzake de vergoeding (meerdaagse) schoolreis en de diverse baten t.b.v. de schoolexploitatie inzake vergoeding van facturen, werkschoenen en excursies.

De totale lasten zijn € 302.571 hoger dan begroot, met name door hogere personeelslasten en overige lasten.

De hogere personeelslasten worden onder andere veroorzaakt aanpassing van de CAO. Daarnaast liggen de kosten voor inhuur van medewerkers hoger in verband met de inhuur op NPO en de inzet van de interim bestuurder. De overige personele lasten liggen hoger dan begroot. Dit betreft o.a. de kosten schoolbegeleiding, dienstreizen, arbozorg en de kosten werving en selectie.

De afschrijvingen zijn lager dan begroot. Dit betreft het met name de kosten gebouwen. In de begroting 2023 waren er zonnepanelen, ledverlichting en verduurzamen van gas naar elektra opgenomen, deze zijn nog niet gerealiseerd.

De huisvestingslasten liggen hoger dan begroot. Dit betreft de kosten onderhoud, energie, schoonmaak, beveiliging, tuinonderhoud en overige huisvestingslasten.

De overige lasten zijn hoger dan begroot dit betreft voornamelijk de ICT onderhoudscontracten, overige administratiekosten inzake afwikkeling van Fierder. Ook hoger zijn de kosten leermiddelen, kosten (meerdaagse) schoolreis, representatiekosten en huishoudelijke uitgaven.

Lager zijn de advieskosten, diverse kosten en wervingskosten personeel/leerlingen.

Belangrijkste verschillen tussen het resultaat in 2023 en het resultaat in 2022

De totale baten zijn € 174.41 hoger dan in 2022. Dit betreft de hogere ontvangen rijksbijdragen. Echter zijn de overige overheidsbijdragen in 2023 lager inzake de ESF-subsidie.

De overige baten liggen in lijn met 2022.

De totale lasten zijn € 335.919 hoger dan in 2022, met name door hogere personeelslasten. De personeelslasten zijn hoger door aanpassing van de CAO.

De afschrijvingslasten liggen lager dan in 2022.

De huisvestingslasten zijn hoger door de hogere energielasten en hogere onderhoudskosten.

De overige lasten zijn in 2023 lager dan in 2022. Dit betreft m.n. de advieskosten, administratiekosten.

Hoger zijn de ICT onderhoudscontracten, vergoeding RvT, leermiddelen en de overige kosten m.b.t. schoolreis, representatie en huishoudelijke uitgaven.

Rapportage toezichhoudend orgaan

1. Verantwoording wettelijke taken

Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan

Het bevoegd gezag heeft de begroting 2023, jaarrekening en bestuursverslag 2022 goedgekeurd.

Naleving wettelijke voorschriften

Het bevoegd gezag heeft de wettelijke voorschriften als uitgangspunt van de besluiten gehanteerd.

Omgang met code goed bestuur en afwijkingen daarvan

Er is door het nieuwe bevoegd gezag sterk ingezet op rolvastheid van het toezichhoudend bestuur en het dagelijks bestuur. Er zijn geen afwijkingen geweest.

Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

De intern toezichhouders hebben geen evident ondoelmatige of onrechtmatige besteding geconstateerd.

Benoeming externe accountant

Het toezichhoudend bestuur heeft een externe accountant benoemd die de afgelopen jaren de jaarrekening controleerde.

Optreden als werkgever van het uitvoerend bestuur

Het algemeen bestuur heeft de dagelijks bestuurder benoemd voor een periode van vier jaar.

Evaluatie van het uitvoerend bestuur

Er is een toezichtkalender waarin cyclisch de onderwerpen beschreven staan waarover de toezichhouders geïnformeerd worden, om advies gevraagd worden en de onderwerpen waarop besluiten genomen moeten worden. Per jaar wordt zevenmaal met de dagelijks bestuurder vergaderd en tweemaal zonder dagelijks bestuurder met de MR.

2. Verantwoording op grond van de code goed bestuur

2.1 Inrichting toezichthoudend orgaan

Het toezichthoudend orgaan bestaat uit drie toezichthouders die in de akte het algemeen bestuur vormen. Er is bewust gekozen voor een one tier model vanwege de tijdelijkheid van het overgangsbestuur in combinatie met de omvang van de school.

Welk orgaan is het toezichthoudend orgaan?

Het algemeen bestuur vormt het toezichthoudend orgaan.

Wie heeft welke taken?

In de statuten is geregeld wie welke taken uitvoert.

Wat is de werkwijze?

De verdeling zoals vastgelegd in de statuten wordt gevolgd. Daarnaast is er een managementstatuur waarin de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen dagelijks bestuurder en directeur / fase-coördinatoren (het managementteam) is geregeld.

Vergoedingsregeling

Met ingang van 1-1-2023 is besloten om een andere systematiek voor de vergoeding van het toezichthoudend bestuur te gaan volgen. Uit de richtlijnen van de VTOI is gekozen voor de systematiek van eenzelfde uurloon als de bestuurder volgens de cao bestuurders. De stichting valt in de laagste categorie en de cao ligt onder de WNT norm. De leden krijgen 100 uur per jaar vergoed en de voorzitter 150 uur.

2.2 (neven)functies toezichthoudend bestuurders en dagelijks bestuurders

Toezichthoudend bestuurders:

Dhr. F.G. Visser:

*Middellijk bestuurder Timpaan Onderwijs en Timpaan Welzijn

*Voorzitter RvC S4 Zorggroep

*Voorzitter vriendschapscomité Dokkum Crediton Fulda

*DGA Noorderlicht Beheer B.V.

*DGA Aurora Management GmbH.

Mevr. S.M. Ensel-Boonstra:

Mevr. K.J. van Westrhenen:

Dagelijks bestuurder:

Dhr. Drs. G.J. Diever:

*Directeur bij OPO Ameland

*Bestuurder bij Onderwijs en Samenleven

2.3 Jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren

Het 'oude' toezichthoudend orgaan van de personele unie verantwoordt zich in het jaarverslag 2022 van het Dockinga College.

Het nieuwe toezichthoudend bestuur is statutair op 26 september 2022 in werking getreden en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel. In november 2022 is de nieuwe voorzitter aangetreden. Van een jaarlijkse evaluatie kan pas eind 2023 sprake zijn. Deze is op hoofdlijnen geweest.

2.4 Procescontrole door de accountant

Proces wordt gemonitord en wordt conform afspraak doorlopen.

2.5 Vermenging bestuurs- en toezichthoudende functie

De dagelijks bestuurder van de stichting is conform de statuten van het samenwerkingsverband ook toezichthoudend bestuurslid bij het samenwerkingsverband VO Fryslan Noard.